

ZPOCHYBNĚNÍ OPRÁVNĚNOSTI K VÝKONU ZVLÁŠTNÍCH PRÁV ZŘIZOVATELŮ CÍRKEVNÍCH ŠKOL KONTROLNÍMI ORGÁNY MŠMT (KVĚTEN 2012)

MGR. EVA TOMÁŠKOVÁ¹

Arcibiskupství pražské

Abstract in original language

Počátkem roku 2012 zahájilo MŠMT prostřednictvím svého odboru kontroly ve vybraných církevních školách v ČR kontrolu hospodaření organizace a dodržování platných právních předpisů. U většiny škol kontrolní orgány v protokolu o výsledku kontroly uvedly, že škola nebyla zřízena registrovanou církví nebo náboženskou společností dle ust. §7 písm. e) zák. č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, a že zřizovateli (diecézi nebo řeholnímu institutu) nevyplývá výkon zvláštních práv ani ze Základního dokumentu Církve římskokatolické. V době konání konference není případ uzavřen.

Key words in original language

Kontrolní činnost MŠMT, církevní školy, výkon zvláštních práv církví a náboženských společností.

Ve dnech 29. února 2012 až 11. května 2012 proběhla v církevních školách zřízených Arcibiskupstvím pražským (Dívčí katolická střední škola, Platnéřská 4/191, 110 00 Praha 1, Vyšší odborná škola publicistiky, Opatovická 18, 110 00 Praha 1, Arcibiskupské gymnázium, Korunní 2, 120 00 Praha 2) podle programu schváleného ředitelem kontroly MŠMT kontrola čerpání dotace poskytnuté ze státního rozpočtu – financování církevních škol zřízených církvemi a náboženskými společnostmi se zvláštním právem zřizovat církevní školy (podle ust. § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech). Kontrola zároveň proběhla také na církevních školách v dalších krajích ČR. V Protokolu o výsledku kontroly čerpání dotace poskytnuté ze státního rozpočtu Dívčí katolické střední škole (jednací číslo MŠMT – 9 278/2012 – M4) předaném škole dne 17. 5. 2012 kontrolní orgán mimo jiné konstatoval v části 2.1 Dotace MŠMT:

„...Škola nebyla zřízena registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno zvláštní právo zřizovat církevní školy dle ust. §7, zákona č. 3/2002 Sb., je tak školskou právníckou osobou zřízenou dle ust. §124 odst. 2 písm. b, zákona č. 561/2004 Sb. Žádosti o poskytnutí

¹ Příspěvek přednesen na konferenci Církev a stát v roce 2012.

dotací z rozvojového programu MŠMT „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků pro právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou registrované církve nebo náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy vyhlášeného pod. č. j. 32 773/2011-26“ a rozvojového programu MŠMT „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v církevních školách na rok 2011 č. j. 27 476/2010-27“ byly tak ze strany organizace podány neoprávněně.“ V Závěru protokolu pak kontrolní orgán konstatuje: „Škola jako školská právnická osoba požadovala neoprávněně na MŠMT poskytnutí dotací určených pro církevní školy.“

Ředitel školy podal v zákonné lhůtě námitky a dále se věci nezávisle zabývali kolegové ze sekce církevního školství Česká biskupská konference.

Na ministra školství prof. Fialu se obrátil generální sekretář ČBK Mons. Holub dopisem ze dne 25. 5. 2012, v němž uváděl stanovisko Církve římskokatolické k této otázce a navrhoval jednání s MŠMT k objasnění problematiky. Jednání za účasti zástupců MŠMT a ČBK proběhlo 6. června 2012 na odboru církví MK. MK vydalo pravděpodobně pro MŠMT své vysvětlující stanovisko k problému.

O existenci stanoviska se dozvídáme z Rozhodnutí MŠMT o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení (č. j. MŠMT-8917/2012-25 ze dne 6. 8. 2012) střediska volného času-Domu dětí a mládeže, jehož činnost bude vykonávat školská právnická osoba Arcibiskupské gymnázium s účinností od 1. 9. 2012: „MŠMT též respektuje, že podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, který zastává Ministerstvo kultury, tedy že zřídit církevní školu může jak přímo církev a náboženská společnost, tak tzv. evidovaná právnická osoba zřízená podle zákona o církvích a náboženských společnostech. Evidovaná právnická osoba je součástí registrované církve a náboženské společnosti a jedná se o právnickou osobu, jejíž subjektivita je od církve odvozená, aby prostřednictvím nich mohla plnit své poslání včetně tzv. zvláštních práv a konkrétně práva zřizovat církevní školy. Pokud evidovaná právnická osoba zřizuje církevní školu, jedná tím za církev samu.“

V Protokolu o výsledku kontroly čerpání dotace poskytnuté ze státního rozpočtu Vyšší odborné škole publicistiky (jednací číslo MŠMT – 5 768/2012 – M4) předaném škole dne 2. 7. 2012 kontrolní orgán mimo jiné konstatoval v části 1.1 Zřízení a registrace organizace: „... Škola nebyla dle názoru kontrolního orgánu zřízena registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno zvláštní právo zřizovat církevní školy dle ust. §7 písm. e) zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech a výkon zvláštního práva nevyplyvá pro Arcibiskupství pražské ani ze Základního dokumentu Církve římskokatolické.“ V Závěru protokolu pak kontrolní orgán konstatuje:

„Škola nebyla zřízena dle názoru kontrolního orgánu registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno zvláštní právo zřizovat církevní školy dle ust. §7 zákona č. 3/2002 Sb., je tak školskou právnickou osobou zřízenou dle ust. §124 odst. 2 písm. b, zákona č. 561/2004 Sb. A výkon zvláštního práva pro Arcibiskupství pražské nevyplývá ani ze Základního dokumentu Církve římskokatolické.“

Pozoruhodné je, že Protokol o výsledku kontroly čerpání dotace poskytnuté ze státního rozpočtu Arcibiskupskému gymnáziu ze dne 28. 6. 2012 výše uvedený nález kontrolního orgánu postrádá. Vysvětlení je v tom, že vedoucí kontrolní skupiny (dvoučlenné) v tomto případě shledala stanovisko MK dostatečné a akceptovala je. V případě dvou výše uvedených škol vedoucí kontrolní skupiny odmítla stanovisko akceptovat s poukazem na to, že pro ni je nedostatečné (citace z telefonického rozhovoru). Námitky podané v obou případech nebyly dosud ze strany MŠMT vypořádány.

Contact – email

tomaskova@apha.cz